

Vestiging in beeld.
Pedagogisch werkplan + VE
Korein Reigerlaan
2025

Inhoud:

Inleiding.

- Pedagogisch Kompas in het kort
- Voorschoolse educatie (VE)

Nuttige informatie: van dagritme tot stamgroepen.

- Eigenheid van onze vestiging
- Onze vestiging
- Stamgroepen
- Vaste gezichten
- Beroepskracht-kindratio (BKR)
- Beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers

Opvoeden doen we samen.

Met ouders

- Kennismaken en wennen
- De mentor
- Elkaar informeren
- Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Door groepsmanagement

- Gedifferentieerd werken
- Beredeneerd werken
- Teamwerk
- Samen kinderen volgen
- Naar een volgende groep of naar de basisschool
- Signaleren van bijzonderheden
- Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen
- Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

Met andere organisaties

- Doorgaande lijn met het onderwijs
- Samenwerken met andere organisaties

In een rijke uitdagende omgeving.

- Indeling van de ruimte
- Inrichting van de hoeken en plekken
- Geordend materiaal
- Buitenruimte
- Duidelijkheid voor ieder kind

Met ruimte voor initiatief.

- Een vast maar flexibel dagritme
- Overgangen in het dagritme
- Belangrijke onderdelen in het dagritme
- Een begrijpelijke dagindeling voor ieder kind

Altijd in dialoog.

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

- Activiteiten waarbij de stamgroep/stamgroep ruimte verlaten wordt
- Extra opvang afnemen
- Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach
- VE-opleidingsplan en coachingsplan
- 960 VE-uren verdelen in de periode van 2½ tot 4 jaar
- Ons VE-programma
- Bijzonderheden van onze vestiging en gemeentelijke eisen
- Specifieke VE-eisen in onze gemeente

Bijlage 1. De ontwikkelingsgebieden op een rij

Bijlage 2. Overzicht formuleren pedagogisch werkplan

Bijlage 3. Begrippenlijst

Bijlage 4. Gebruikte literatuur

Vestiging in beeld.

Pedagogisch werkplan van onze vestiging voor dagopvang en voorschoolse educatie (VE).

Naam vestiging: Korein Reigerlaan

Adres vestiging:

Reigerlaan 3
5613CD Eindhoven

Op onze vestiging is de leidinggevende: Ilse van Lier

Zij krijgt leiding van: Ankie Ketelaars

Waar in dit pedagogisch werkplan 'ouders' staat, kan ouder(s)/verzorger(s) worden gelezen. Waar 'zij' staat, kan 'hij' of 'die' worden gelezen.

Inleiding.

Dit pedagogisch werkplan is bestemd voor iedereen die benieuwd is naar onze vestiging – van ouders en verzorgers tot medewerkers van de GGD. Voor onze eigen pedagogisch professionals is het een naslagwerk. Het pedagogisch werkplan beschrijft de sfeer op onze vestiging én de manier waarop we voldoen aan de wettelijke pedagogische kwaliteitseisen.

Het pedagogisch werkplan *Vestiging in beeld* ligt in het verlengde van het *Pedagogisch Kompas*, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG.

Pedagogisch Kompas in het kort:

Kinderen zijn ontdekkers, onderzoekers, kunstenaars, kunstenmakers, wetenschappers en handarbeiders – alles is in aanleg aanwezig. En elk kind is uniek. Geboren met een eigen aard, karakter, aanleg en talenten. Het is aan ons om die te zien, om ieder kind in beeld te hebben. Wij willen alle kinderen veel verschillende ervaringen bieden waardoor ze steeds een volgende stap kunnen zetten op hun ontwikkelpad. Elke dag weer.

We leren de kinderen kennen door goed naar ze te kijken en te luisteren. Voelt het kind zich goed (welbevinden)? En is de betrokkenheid hoog? Dat zijn de vragen die ertoe doen.

De antwoorden geven ons onmiddellijk feedback over onze inzet en de interactie met de kinderen. Doen we de goede dingen? We zien het direct: welbevinden en betrokkenheid zijn de graadmeters. Zowel voor een individueel kind als voor de groep.

Dagelijks stimuleren we het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen met vier pijlers:

- Opvoeden doen we samen
- In een rijke uitdagende omgeving
- Met ruimte voor initiatief
- Altijd in dialoog

In dit pedagogisch werkplan van de vestiging lees je hoe we praktisch invulling geven aan de vier pijlers. In het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG lees je meer over de visie erachter.

Nieuwsgierig naar ons complete pedagogisch beleid? Kijk op onze website.

Voorschoolse educatie (VE)

Op onze vestiging bieden we in groep Pauwen voorschoolse educatie (VE). Het pedagogisch kompas is daarbij voor ons de kenmerkende visie op VE, omdat onze visie op hoe kinderen zich ontwikkelen voor kinderen met een VE-indicatie hetzelfde is als voor alle kinderen. Dit pedagogisch werkplan beschrijft ook hoe we voldoen aan de VE-eisen. Informatie die daarmee te maken heeft, is gedrukt in dezelfde kleur als deze alinea.

Nuttige informatie: van dagritme tot stamgroepen.

In dit hoofdstuk: een beschrijving van de vestiging, de stamgroepen, de beroepskracht-kindratio en de inzet van beroepskrachten in opleiding.

Eigenheid van onze vestiging

Korein Reigerlaan vormt samen met SALTO- basisschool Reigerlaan en Korein Kwartelstraat SPIL- Reigerlaan. De locatie is gevestigd in de wijk De Laak in de gemeente Eindhoven in het stadsdeel Tongelre. Binnen dit SPIL-centrum bieden wij een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar.

Locatie Reigerlaan dagopvang bestaat uit 1 peuterwerk groep genaamd de Pauwen.

Onze locatie voor peuterwerk kenmerkt zich door een warme, veilige en uitdagende omgeving waarin peuters zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. Wij hechten veel waarde aan het creëren van een plek waar kinderen zich prettig voelen en zichzelf kunnen zijn. Een kind dat goed in zijn vel zit, voelt zich veilig en is daardoor in staat zich optimaal te ontwikkelen.

Wij werken vanuit het Pedagogisch Kompas, dat richtinggevend is voor onze denkwijze, handelingen en uitingen.

Binnen onze groep(en) wordt gebruikgemaakt van laag kindermeubilair. Deze inrichting is zorgvuldig gekozen om de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van kinderen op een positieve manier te stimuleren, een aspect waarop wij sterk de nadruk leggen. Ons doel is om deze vaardigheden verder te optimaliseren en te bevorderen.

De opstelling van de ruimte is zodanig ingericht dat elk kind een duidelijk overzicht heeft van de beschikbare materialen, zowel in de kasten als op de grond. Wij geven kinderen de vrijheid om zelfstandig te kiezen welke activiteit zij op dat moment willen ondernemen, waardoor zij hun autonomie verder ontwikkelen.

Onze vestiging

Onze locatie betreft een dagopvang die bestaat uit één peuterwerkgroep. Wij bieden dagelijks peuterwerk aan voor maximaal 16 kinderen per dag in de leeftijd van 2,3 tot 4 jaar.

De opvang is geopend gedurende de schoolweken, van maandag tot en met vrijdag, van 08:30 uur tot 12:30 uur. Wij zijn gedurende 40 weken per jaar geopend, uitsluitend tijdens de schoolweken. Tijdens schoolvakanties zijn wij gesloten, waarbij wij de reguliere schoolvakanties van basisschool de Reigerlaan als richtlijn hanteren.

Stamgroepen

Op onze vestigingen hebben wij de volgende stamgroepen:

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen	Op de volgende dagen geopend
Pauwen	2.3 – 4 jaar	16	Ma – di – woe – do – vrij

Tijdens het kennismakingsgesprek vertellen we ouders met welke groepen we werken. We vertellen voor welke leeftijd de groep is en hoe groot de groep is. Ook vertellen we welke pedagogisch professionals bij de groep hoort, wanneer zij werken, en hoe we vaste pedagogisch professionals vervangen bij ziekte en vakantie. Op de vestiging is te zien wie welke dag werkt.

Werkwijze stamgroepen.

Op onze vestiging werken we met vaste groepen kinderen en een vast team van pedagogisch professionals. De stamgroep kent vaste (start) momenten en herkenbare rituelen en vaste medewerkers die de kinderen kennen. Dat zorgt voor stabiliteit en een gevoel van sociale en emotionele veiligheid bij kinderen.

Vaste gezichten

Wanneer een vaste pedagogisch professional maximaal 4 weken uitvalt door ziekte, vakantie of verlof en er geen andere vaste professional beschikbaar is, wordt er een andere pedagogisch professional ingezet.

Om de emotionele veiligheid en stabiliteit te waarborgen, streven we ernaar het aantal andere professionals zo veel mogelijk te beperken, zorgen de vaste pedagogisch professionals voor een zorgvuldige overdracht en zetten ook de vervangende pedagogisch professionals de zes interactievaardigheden in. Ze reageren op een sensitieve en responsieve manier op de verbale en non-verbale signalen van de kinderen; ze bieden ruimte aan de eigenheid van kinderen en geven hen de mogelijkheid om zelfstandig te doen wat ze zelfstandig kunnen; ze bieden de structuur die ze nodig hebben om zelfstandig aan de slag te kunnen; ze voeren gesprekken met de kinderen, stimuleren hun ontwikkeling en begeleiden de onderlinge interacties.

Op onze locatie worden specifieke maatregelen genomen om de emotionele veiligheid en stabiliteit van de kinderen te waarborgen. Een van deze maatregelen is dat de opvang altijd wordt geopend en gesloten door een vast gezicht.

Daarnaast hanteren wij als uitgangspunt om, waar mogelijk, het aantal invalkrachten te beperken. Dit betekent dat vakanties van medewerkers zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd, zodat er dagelijks minimaal twee vaste gezichten aanwezig zijn. Uitzonderingen hierop kunnen voorkomen in geval van ziekte of wanneer er minder kinderen aanwezig zijn.

Met deze aanpak zorgen wij voor een vertrouwde en stabiele omgeving, waarin kinderen zich veilig voelen en optimaal kunnen ontwikkelen.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Net als alle vestigings van Wij zijn JONG werken wij volgens de BKR-rekentool van de Rijksoverheid. Daarmee berekenen we hoeveel pedagogisch professionals er minimaal aanwezig moeten zijn op een groep. In ons basisrooster staat hoe de inzet van pedagogisch professionals is geregeld voor elke groep.

Onze gangbare personeelsdiensten zien er als volgt uit:

Diensten	Pauzetijd tussen	Pauzeduur per professional
08:30 – 12:30	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers

Naast onze professionals werken er regelmatig beroepskrachten in opleiding (BBL'ers), stagiairs en vrijwilligers op onze vestiging. We hanteren het BBL- en stagebeleid en het vrijwilligersbeleid van Wij zijn JONG.

Beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) en stagiairs.

Op onze vestiging zijn vaak een of meer BBL'ers en stagiairs aanwezig die het vak van pedagogisch professional leren. Ze voeren verzorgings- en begeleidingstaken uit en assisteren bij activiteiten. Dat doen ze onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch professionals. Die zijn altijd in de buurt. Naarmate de opleiding vordert, neemt de zelfstandigheid van de BBL'ers en stagiairs toe. Elke BBL'er en stagiair heeft een interne stagebegeleider.

Vrijwilligers.

Op onze vestiging assisteert een vrijwilliger op de groep of bij huishoudelijke werkzaamheden. Vrijwilligers worden begeleid door de pedagogisch professionals van de groep waar ze werken.

Opvoeden doen we samen.

De praktische invulling van de pijler 'Opvoeden doen we samen' heeft drie onderdelen: het contact met ouders, ons groepsmanagement, en de samenwerking met andere organisaties zoals basisscholen. Samen zetten we ons in voor de kinderen, zodat zij hun mogelijkheden en talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

Opvoeden doen we samen – met ouders

In dit deel: kennismaken en wennen, de mentor, elkaar informeren, en samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen.

Kennismaken en wennen

In de eerste periode leggen we de basis van de vertrouwensrelatie tussen de ouders, het kind en de pedagogisch professionals. Het ene kind heeft meer moeite met nieuwe situaties of een nieuwe omgeving dan het andere. We besteden daarom bewust aandacht aan het wennen. Hoe eerder een kind zich veilig voelt bij ons (welbevinden), hoe sneller het betrokken kan spelen. Tijdens de kennismaking zoeken we met de ouders naar een manier van wennen die prettig is voor hun kind. In de wenperiode kijken we samen naar het welbevinden en we evalueren hoe het met hun kind gaat, zodat we eventueel iets kunnen aanpassen.

Intakeprocedure en Wenbeleid

Wanneer een nieuw kind wordt aangemeld, neemt de mentor contact op met de ouders om een intakegesprek in te plannen. Dit gesprek vindt doorgaans plaats binnen twee weken voorafgaand aan de plaatsing. Tijdens de intake worden de ouders geïnformeerd over wie de mentor en pedagogisch medewerkers (pm'ers) van het kind zijn. Daarnaast wordt in overleg met de ouders de wenprocedure besproken, waarbij maatwerk centraal staat. Aangezien elk kind uniek is, wordt de wenprocedure aangepast aan de behoeften van het kind.

De wenprocedure kan bijvoorbeeld bestaan uit een opbouw waarbij het kind eerst een uur komt wennen, vervolgens twee uur, en uiteindelijk een hele ochtend. Het is echter ook mogelijk om met ouders af te spreken dat het kind direct een volledige ochtend blijft, met de intentie om eerder contact op te nemen als blijkt dat het kindje voldoende gewend is voor die dag.

Inhoud van het Intakegesprek

Tijdens het intakegesprek worden de volgende punten besproken:

- Het controleren van gegevens.
- Het laten ondertekenen van akkoordverklaringen, waaronder de verklaring voor het uitwisselen van gegevens binnen ons SPIL-centrum.
- Het bespreken van kind-specifieke aspecten, zoals het vaccinatieprogramma, allergieën, voedingspatronen en eetschema's.
- Het bieden van ruimte voor vragen van ouders.
- Het toelichten van het mentorschap, groepsregels, wat ouders mee dienen te nemen, en de haal- en brengmomenten.
- Het uitleggen van het **KIJK-dagboek**, inclusief de map, de evaluatie na drie maanden, en het jaarlijkse gesprek.
- Het vastleggen van een wenmoment.
- Het overhandigen van een informatieboekje aan de ouders.

Specifieke Onderwerpen tijdens de Intake

Daarnaast wordt aandacht besteed aan de volgende onderwerpen om het wenproces zo soepel mogelijk te laten verlopen:

- De mogelijkheid voor ouders om tijdens het wenmoment even te blijven of mee te spelen op de groep.
- Extra nabijheid van de pedagogisch professional, waarbij het kind wordt gezien en zijn/haar gevoel wordt erkend.
- Het bieden van houvast door kinderen iets vertrouwds van huis mee te laten nemen.
- Het bewust betrekken van kinderen bij elkaar en bij het wenproces.
- Het werken in kleine groepen om een rustige omgeving te creëren.
- Het benadrukken van de kracht van routines en herhaling.
- Het gebruik van labels en afbeeldingen van het spelmateriaal in de kasten, om kinderen visueel houvast te bieden.
- Het extra evalueren van het wenproces met ouders tijdens de overdracht.

De mentor

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. Dat is een van de pedagogisch professionals van de groep. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en voert ook het intakegesprek. Ze vertelt het kind en de ouders dan onder andere wat haar rol als mentor betekent. Allereerst volgt de mentor de ontwikkeling van het kind. Ze heeft aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van het kind, en nodigt de ouders uit om daarover in gesprek te gaan. Verder streeft ze naar een soepele overgang tussen thuis en de opvang, en – als het kind vier jaar is – naar een goede overgang naar het onderwijs en de bso. Als de mentor langere tijd afwezig is, zorgen we voor vervanging. De nieuwe mentor licht de ouders daarover in. Als we een mentor toewijzen, kiezen we er een die voldoende aanwezig is tegelijkertijd met het kind. We houden ook rekening met het aantal kinderen waarvan een pedagogisch professional al mentor is.

Elkaar informeren

We vertellen ouders waar ze belangrijke informatie kunnen vinden. Daarnaast laten we weten wat hun kind bij ons doet en hoe het gaat. Als ouders behoefte hebben aan een gesprek of een vraag willen stellen, dan maken we daar tijd voor. Wij informeren ouders, en ouders informeren ons. Want we horen graag hoe het thuis met het kind gaat. Dankzij die informatie kunnen we beter aansluiten bij (het gedrag van) het kind. Tijdens individuele contacten stemmen we goed af op alle verschillende ouders die onze vestiging bezoeken. We benaderen ook regelmatig alle ouders tegelijk als we informatie willen delen.

Breng- en haalmoment

Het breng- en haalmoment is een laagdrempelige mogelijkheid om met ouders te praten en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind. Daarbij letten we op privacy: als er andere ouders of kinderen in de buurt zijn, bespreken we geen privézaken van het kind of de ouders.

Gesprek met de mentor

Minimaal eenmaal per jaar en bij VE eenmaal per half jaar heeft de mentor met ouders een gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Als de ouders of de mentor vaker behoefte hebben aan een persoonlijk gesprek, dan maken wij daar graag een afspraak voor.

Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Opvoeden doen we samen met ouders. We sluiten aan op thuis, met een gezamenlijk doel: de ontwikkeling van kinderen verrijken. Ook voor kinderen met een VE-indicatie heeft de wederzijdse betrokkenheid een grote meerwaarde, want door samen een (taal)rijk aanbod te bieden – thuis en op de vestiging – zien we dat het kind steeds (taal)vaardiger wordt, waardoor het zich op alle gebieden positief ontwikkelt.

Op onze locatie hechten wij veel waarde aan de samenwerking met ouders en het creëren van een verbinding tussen de opvang en de thuissituatie van de kinderen. Hieronder vindt u een overzicht van de verschillende manieren waarop wij ouders betrekken en aansluiten bij de ontwikkeling van hun kind.

- Wij betrekken ouders actief bij thema's, projecten en activiteiten/spelimpulsen die op onze locatie plaatsvinden.
- Ouders worden geïnformeerd over hoe zij thuis kunnen aansluiten bij de thema's en activiteiten die we aanbieden.
- Wij stellen het op prijs om te horen hoe de thema-activiteiten thuis zijn verlopen. Dit stelt ons in staat om extra ondersteuning of informatie te bieden, of ons aanbod beter af te stemmen op de thuissituatie.
- Wij versturen regelmatig een themabrief waarin wij ouders op de hoogte houden van de behandelde onderwerpen.
- Ouders zijn altijd welkom om materialen voor de thematafel aan te leveren.
- Wij nemen de tijd om met ouders te praten tijdens het halen en brengen van de kinderen, zodat we regelmatig contact hebben en goed op de hoogte blijven van elkaars situatie.
- Wij bieden ouders de mogelijkheid om een verjaardag of ander feest mee te vieren, zodat zij zich betrokken voelen bij belangrijke momenten.
- Ter bevordering van de verbinding met de thuissituatie hebben we een familiemuur waarop ouders en kinderen persoonlijke berichten en foto's kunnen delen.
- Via een nieuwsbrief in het ouderportaal informeren wij ouders over de woorden, liedjes, activiteiten en spelimpulsen die wij met de kinderen behandelen.
- In de themabrief geven wij ouders ook handvatten voor het aansluiten bij de thema's thuis, zodat ze actief betrokken kunnen blijven bij de ontwikkeling van hun kind.

- In samenwerking met de school en de bibliotheek willen we ouderbijeenkomsten organiseren. Dit biedt ouders de gelegenheid om vragen te stellen, onduidelijkheden te bespreken en aanvullende informatie te ontvangen over hoe zij thuis actief kunnen bijdragen aan het thema. We vragen ouders ook om te delen wat zij thuis aan het thema doen, zodat we inzicht krijgen in hun ervaringen en eventueel extra ondersteuning kunnen bieden.
- Daarnaast organiseren wij in samenwerking met dezelfde instanties ouderbijeenkomsten over specifieke onderwerpen, zoals ontwikkelingsgebieden van kinderen of pedagogisch inhoudelijke thema's, zoals EHBO.
- Wij zorgen ervoor dat we tijdens het brengen en halen van de kinderen iedereen regelmatig zien en spreken, zodat we persoonlijk contact kunnen onderhouden.
- Via ons ouderportaal plaatsen wij foto's en filmpjes van de activiteiten die wij doen en de creaties die de kinderen maken. Tevens tonen wij de gemaakte creaties graag aan ouders op locatie.
- Minimaal één keer per jaar plannen wij individuele gesprekken met ouders, waarin de voortgang van hun kind wordt besproken. Er vindt een evaluatie plaats na drie maanden, en vervolgens bij 3 jaar en 3,9 jaar in de vorm van een driehoeksgesprek met school, ouders en mentor.
- Wij registreren de voortgang van alle kinderen twee keer per jaar en plannen eenmaal per jaar (rond de verjaardag van het kind) een kort gesprek van ongeveer tien minuten met de ouders. Mocht er behoefte zijn aan aanvullende gesprekken, kunnen ouders dit altijd aangeven. Dit kan ook op verzoek van de pedagogisch professional.
- Tot slot zoeken wij naar passende manieren om ouders actief te betrekken bij thema's, projecten en activiteiten. We hebben een vorm gevonden die we vanaf heden verder gaan inzetten om deze samenwerking te versterken.

Opvoeden doen we samen – door groepsmanagement.

In dit deel: gedifferentieerd werken, beredeneerd werken, teamwerk, samen kinderen volgen, naar een volgende groep of naar de basisschool, signaleren van bijzonderheden, pedagogisch beleid evalueren en borgen, en pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar.

Gedifferentieerd werken

Gedifferentieerd werken staat voor onderscheid maken en variëren. Want kinderen verschillen qua leeftijd, niveau, interesse en eigenheid. Er is ook een overeenkomst: ze zijn allemaal nieuwsgierig. Ze willen graag nieuwe dingen ontdekken en volgende stappen zetten. Door gedifferentieerd te werken, spelen we in op onderlinge verschillen en op de nieuwsgierigheid van ieder kind. In de praktijk betekent gedifferentieerd werken dat we aandacht hebben voor alle ontwikkelingsgebieden. Daar laten we onze aanpak op aansluiten. En we bieden variatie en keuze door de dag heen.

Aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden (zie bijlage 1)

Met goed groepsmanagement zorgen we in het dagelijkse werk voor een gevarieerd aanbod. Dat aanbod sluit aan op alle ontwikkelingsgebieden. Alle ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en zijn even belangrijk.

We weten goed hoe kinderen zich ontwikkelen, en daarom begrijpen we welke variatie er nodig is in de speelleeromgeving en bij de activiteiten/spelimpulsen. We sluiten steeds aan bij waar de kinderen zijn qua leeftijd, ontwikkeling, interesse en eigenheid. Zo blijft hun betrokkenheid hoog.

Variatie en keuze

We bieden variatie en keuze in een rijke uitdagende omgeving (met gevarieerde hoeken en materialen), met ruimte voor initiatief (met afwisseling tussen vrij spel en spelimpulsen/activiteiten), en altijd in dialoog (met inzet van de pedagogische interactievaardigheden). In de volgende hoofdstukken lees je daar meer over.

Beredeneerd werken

Beredeneerd werken staat voor: weten wat we doen. We laten kinderen doelgericht 'de zone van de naaste ontwikkeling' ervaren. Dat betekent dat ze precies de juiste volgende stap kunnen zetten. Vanaf het punt waar ze nu staan in hun ontwikkeling. Hoe helpen we de kinderen daarbij? Om te beginnen leren we ze goed kennen. Dat doen we door dagelijks naar ze te kijken, met ze te praten en met ze te spelen. Daarnaast kijken we met ons kindvolgsysteem meer objectief naar een kind.

Vanuit kennis over het kind plannen we vervolgens ons beredeneerde aanbod. Zo zorgen we ervoor dat alle kinderen nieuwsgierig blijven en een volgende stap kunnen zetten als ze dat willen. Wat we zien gebeuren bij de kinderen en wat we horen van de ouders, gebruiken we weer voor de volgende fase in ons beredeneerde aanbod. Zo volgen we steeds opnieuw de PDCA-cyclus van plan, do, check, act (plannen, uitvoeren, kijken hoe het werkt en bijsturen). Bij het beredeneerde aanbod gebruiken we een themaplanning/groepsplan.

Teamwerk

Een groep kinderen begeleiden vraagt om teamwerk. Wie doet welke taak en hoe verdelen we onze aandacht over de kinderen, binnen en buiten? Daar denken we samen over na. Regelmatig nemen we ruimte voor spelbeschikbaarheid: het rustig kijken naar het spel van kinderen of het meespelen met hun spel. Zo kijken de pedagogisch professionals dagelijks naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen. Op grond daarvan verdelen ze hun aandacht en taken. In het teamoverleg en bij het maken van de (thema)planningen maken ze daar afspraken over. Tijdens het teamoverleg en het evalueren van de uitgevoerde (thema)planning bekijken ze hoe de taak- en rolverdeling is verlopen en hoe ze de taken en rollen de komende periode gaan verdelen.

Samen kinderen volgen

Spelende kinderen laten hun interesses en ontwikkeling zien. Door bewust te kijken naar wat kinderen bezighoudt – Wat spelen ze? Hoe spelen ze? Wat maken ze, en op welke manier? – leren we de kinderen beter kennen. We volgen hun ontwikkeling ook systematisch. Dat doen we met een (digitaal) kindvolgsysteem. We gebruiken de informatie uit het kindvolgsysteem voor keuzes en aanpassingen voor het individuele kind, de groep of de vestiging. De mentor van het kind bespreekt individuele observaties met de ouders (zie ‘Opvoeden doen we samen – met ouders’).

Onze vestiging gebruikt dit kindvolgsysteem:

Onze locatie maakt gebruik van het kindvolgsysteem *KIJK! digitaal* om de ontwikkeling van de kinderen zorgvuldig te volgen en te registreren.

Naar een volgende groep of naar de basisschool

Stroomt een kind door naar een nieuwe groep, dan zorgen we voor een geleidelijke overgang en een doorgaande lijn. We spreken wenmomenten af en de mentor draagt het kind zorgvuldig over aan de collega's van de nieuwe groep. Als een baby geen uitdaging meer vindt in de babygroep – of omgekeerd: als een kind emotioneel nog niet toe is aan een volgende groep – kan het tijdstip van doorstromen wijzigen. Dat gaat altijd in overleg met de ouders. We houden ook rekening met de samenstelling van groepen: de pedagogisch professionals moeten in staat zijn om aandacht te geven aan alle kinderen. Het belang van het kind staat altijd voorop.

Gaat een kind over naar een andere groep of vestiging, dan dragen we de kennis over het kind – vastgelegd in het kindvolgsysteem – over aan de nieuwe groep. Heeft de nieuwe groep een ander LRK-nummer, dan vraagt de mentor toestemming aan de ouders om de informatie over te dragen. Is het LRK-nummer hetzelfde, dan hoeven de ouders alleen geïnformeerd te worden (afstemming). Vervolgens neemt de mentor contact op met de mentor van de nieuwe groep. Indien gewenst plannen de oude en nieuwe mentor een persoonlijk gesprek over het kind. Bij voorkeur is daar ook een van de ouders bij.

Gaat een kind starten op de basisschool, dan draagt de mentor het kind zorgvuldig over na toestemming van de ouders. Tijdens de eerste intake op onze vestiging vragen we die toestemming al. Daarnaast stemt de mentor vóór de overdracht met de ouders af welke informatie we de school geven op het overdracht-/doorstroomformulier.

Onze vestiging zorgt voor een warme overdracht. Dat houdt in dat we de informatie uit het overdrachtsformulier persoonlijk bespreken met een direct betrokken medewerker van de basisschool. Dat gesprek voeren we bij voorkeur samen met de ouders.

Op onze locatie gebruiken we voor de overdracht: de gegevens uit het kindvolgsysteem en het daarbij behorende overdrachtsformulier.

Signaleren van bijzonderheden

We observeren en volgen de ontwikkeling van kinderen. Bijzonderheden bespreken we altijd eerst met de ouders. Signaleren we bijzonderheden, dan gaan we te werk volgens de door Wij zijn JONG beschreven zorgstructuur¹. Waar nodig schakelen we interne of externe experts in of verwijzen we ouders door naar passende instanties. Zij kunnen duiden wat er aan de hand is en geven advies over het vervolg. Uiteraard gebeurt dat altijd in nauw overleg met de ouders en na hun toestemming. Kortom: we blijven zorgvuldig in contact met de ouders en – na hun toestemming – ook met de externe instanties en de eventuele basisschool. In het team evalueren we de signalering.

Bij vragen over de ontwikkeling en het gedrag van kinderen kunnen we – in overleg en afstemming met de ouders – deze medewerkers of instanties raadplegen:

Pedagogisch coach, VE-coach, Intern begeleider kinderopvang, Ambulante medewerker KluppluZ, Lumens groep, Wij Eindhoven, Logopedist en/ of het Consultatiebureau.

Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen

Samen volgen we dagelijks **het welbevinden en de betrokkenheid** van kinderen in samenhang met hun ontwikkeling. Daarbij gebruiken we het kindvolgsysteem. Zitten de kinderen goed in hun vel, zijn ze ontspannen en voelen ze zich veilig? Dan zit het goed met het welbevinden. Doen de kinderen tijdens het spelen en de activiteiten nieuwe ervaringen op? Zijn ze geboeid en gefascineerd door de activiteit? Zit er uitdaging in het spel of activiteit? Dan is ook de betrokkenheid hoog.

In het Pedagogisch Kompas, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG, staat uitvoerig beschreven hoe **welbevinden en betrokkenheid** voor ons de belangrijkste toetsstenen zijn om de ontwikkeling van kinderen te beoordelen.

¹ Zie werkwijze in het protocol zorgstructuur.

De mate van welbevinden en betrokkenheid daagt ons uit om de pedagogische kwaliteit voortdurend aandacht te geven. Daarbij nemen we steeds de vier pijlers onder de loep om onze aanpak te verbeteren:

Opvoeden doen we samen – Kunnen we onze samenwerking verbeteren? Met ouders, met elkaar en met andere organisaties?

In een rijke uitdagende omgeving – Hoe rijk en uitdagend is ons aanbod?

Met ruimte voor initiatief – Bieden we voldoende keuzevrijheid? Is het dagritme afgestemd op ruimte voor initiatieven van kinderen? Zijn onze activiteiten/spelimpulsen passend en verrijkend?

Altijd in dialoog – Weten we wat kinderen beweegt, wat kinderen bezighoudt en hoe we aansluiten bij hun behoeften en beleavingswereld?

Aan welbevinden en betrokkenheid zien we hoe het gaat met een kind én met onze pedagogische kwaliteit. Jaarlijks monitoren en meten we die, zodat we zicht houden op wat we kunnen aanpakken. De jaarlijkse cyclus waarmee we onze pedagogische kwaliteit borgen bestaat uit deze fasen:

- De pedagogische praktijk evalueren.
- Vanuit die evaluatie pedagogische doelen bepalen.
- Werken aan de pedagogische doelen met acties die de vier pijlers versterken (via werkoverleg, coaching en/of scholing/training).
- Het effect van onze aanpak beoordelen door te kijken naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen.

De pedagogische praktijk en beleid monitoren en evalueren we met de volgende instrumenten:

Jaarlijks evalueren we onze pedagogisch praktijk met de PIB (pedagogische praktijk in beeld).

Doorlopend gebruiken wij de vijfpuntsschalen van welbevinden en betrokkenheid om het dagelijkse pedagogische proces te volgen en onze pedagogische aanpak op af te stemmen.

Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

In 2025 legt onze vestiging de focus op onderstaande pedagogische doelen:

Opvoeden doen we samen:

Groepsmanagement

- Beredeneerd aanbod optimaliseren. Hoeken en activiteiten nóg beter aan laten sluiten bij de ontwikkeling van de kinderen.
- Goede afstemming tussen taken en spelbeschikbaarheid
- Efficiënte en effectieve taakverdeling op de groep

Contact met ouders

Samenwerken met andere organisaties

Altijd in dialoog

Een warme groepssfeer is belangrijk. Met gezelligheid, ontspannenheid en waarin de verbondenheid met kinderen zowel fysiek als verbaal aanwezig is. Kinderen en professionals zijn zich bewust van elkaar, zoeken toenadering en gaan respectvol met elkaar om. Er is afstemming en kinderen doen ongedwongen mee.

Hierin staan de interactievaardigheden/ begeleidingsstijlen centraal. Dit ondersteunen we met beeldcoaching.

Ruimte voor initiatief:

We bevorderen zelfredzaamheid en zelfstandigheid. We laten kinderen zelfstandig doen wat ze zelfstandig kunnen. We luisteren naar ideeën van kinderen en faciliteren hen om daarmee aan de slag te gaan. We zogen voor uitnodigende en uitdagende activiteiten en spelmaterialen.

Hiervoor gaan we uit van de pijlers van ons Pedagogisch Kompas. In Q1 en Q2 wordt de PIB afgenomen en zullen deze uitkomsten weer meegenomen worden om de pedagogische kwaliteit te bevorderen en borgen.

Opvoeden doen we samen – met andere organisaties.

In dit deel: de doorgaande lijn met het onderwijs en samenwerken met andere organisaties.

Doorgaande lijn met het onderwijs

Hieronder lees je met welke scholen voor basisonderwijs we samenwerken en de manier waarop we dat doen. We stemmen met het onderwijs af hoe onze VE inhoudelijk aansluit op de school, en de school op ons, zodat er een doorgaande lijn ontstaat tussen de voorschoolse educatie en het basisonderwijs in groep 1. Denk aan gezamenlijke thema's, een herkenbaar ouderbeleid of een doorgaande lijn in spelmateriaal.

Naam basisschool	Samenwerking
	Er is regelmatig contact met de VE-coördinator van de basisschool. Tijdens deze gesprekken worden actuele thema's besproken en worden overdrachten van kinderen geregeld. Af en toe sluit de VE-coördinator aan bij een groepsoverleg, zodat beide partijen elkaar beter leren kennen en de samenwerking verder wordt versterkt. De nieuwsbrief van de basisschool wordt gedeeld met de pedagogisch professionals (pp'ers) van de Reigerlaan, zodat iedereen goed op de hoogte is van de laatste ontwikkelingen. Wij proberen ook zoveel mogelijk samen te werken bij feestdagen en andere belangrijke momenten. Daarnaast brengen wij regelmatig een bezoek aan de bibliotheek en de kleine gymzaal, wat bijdraagt aan de gezamenlijke ervaring van de kinderen. De samenwerking op het gebied van Vroege Educatie (VE) zit in een stijgende lijn, maar er is nog ruimte voor optimalisatie. Dit aspect wordt meegenomen in het overleg met het onderwijs. Sinds november 2023 hebben we een gezamenlijke kracht in dienst: een medewerker van de basisschool werkt als groepshulp bij de Pauwen en verricht ondersteunende werkzaamheden. Deze samenwerking wordt zeer positief ervaren door zowel de medewerkers van de basisschool als die van onze locatie, en we verwachten dat dit de samenwerking verder zal versterken.

Samenwerken met andere organisaties

Onze locatie werkt samen met verschillende externe partners om de ontwikkeling van de kinderen te ondersteunen en te bevorderen.

Logopedie

Wanneer wij vermoeden dat een kind logopedische ondersteuning nodig heeft, bijvoorbeeld vanwege problemen met uitspraak of stagnatie in taalontwikkeling, nemen wij dit op met de ouders. In overleg met hen (of namens hen) bespreken we dit met het consultatiebureau voor een mogelijke doorverwijzing naar de logopedist.

Consultatiebureau / GGD

Vier keer per jaar heeft de locatiemanager, VE-coach of een afgevaardigde pedagogisch professional overleg met de contactpersoon van het consultatiebureau (GGD). Indien er iets is dat wij met deze contactpersoon willen delen, vragen we eerst goedkeuring van de ouders. Dit kan bijvoorbeeld gaan over een kind waarvan wij denken dat een VE-indicatie goed zou zijn voor de ontwikkeling.

Onderwijs

Zoals eerder beschreven, werken wij op het gebied van Vroege Educatie (VE) nauw samen met de basisschool. Wij gebruiken dezelfde methodes en thema's, waardoor er een gezamenlijke aanpak is voor de kinderen. Dit wordt op de locatie zichtbaar in gezamenlijke activiteiten, zoals buitenspelen, bijeenkomsten in Babbelhof, en veelvuldig overleg met de basisschool over kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op het gebied van taal.

Bibliotheek

De contactpersoon van de bibliotheek onderhoudt regelmatig contact met de voorleescoördinator, de locatiemanager en de VE-coördinator van de basisschool. Zij draagt bij aan de invulling van ouderbijeenkomsten, kijkt naar het aanbod binnen het SPIL-centrum en is voortdurend op zoek naar manieren om ouders en kinderen op andere manieren thuis te bereiken. Dit doen zij onder andere door per thema een Padlet te maken met liedjes, filmpjes en andere ideeën voor thuis. Deze informatie wordt vervolgens gedeeld met ouders via de nieuwsbrief, zodat we het taalaanbod in de thuissituatie kunnen vergroten.

Lumens

Wij attenderen ouders op de ondersteuning die Lumens kan bieden, zowel voor ouders als voor kinderen. Daarnaast vindt er vier keer per jaar een overleg plaats om de samenwerking te evalueren en om eventuele thema-ochtenden te plannen. Bij een overlap in thema's kunnen deze thema-ochtenden ook in samenwerking met de basisschool worden georganiseerd.

In een rijke uitdagende omgeving.

In dit hoofdstuk: indeling van de ruimte, inrichting van de hoeken en plekken, geordend materiaal, buitenruimte, duidelijkheid voor ieder kind.

Indeling van de ruimte

Onze vestiging heeft een prettige, sfeervolle en rustige uitstraling. Aantrekkelijk en niet te prikkelend. De kleuren zijn bewust gebruikt. En de aankleding van de wanden sluit aan bij de leeftijd van de kinderen. Verder zorgen we voor een goed overzicht en houden we belangrijke looproutes vrij. Zo creëren we een plek waar kinderen, ouders en pedagogisch professionals zich prettig voelen.

De rijke uitdagende omgeving bevat open ruimte en hoeken/plekken die zijn ingericht voor een bepaald spel of activiteit. Voor de baby's is er bijvoorbeeld een plek voor rammelaars, een ruimte om te draaien of te kruipen, en een zachte plek. Voor dreumesen is er bijvoorbeeld een plek om speelgoed vooruit te duwen, of om alles wat in huis gebeurt na te spelen. Dankzij de gevarieerde hoeken en plekken kunnen dreumesen en peuters hun eigen keuzes maken. Waar wil ik gaan spelen? Wat zal ik daar spelen? Met wie wil ik spelen? In de VE hebben we voor de peuters hoeken of plekken voor beeldend bezig zijn (knutselplek), bouwen (bouwhoek), doen alsof (huishoek), fantasiespel met auto's, treinen, dieren, blokjes (ministad of wereldstad), plaatjes kijken en lezen (leeshoek), puzzels en spelletjes (spelletjestafel) en vaak ook een thematafel of -hoek.

De plekken zijn afgebakend met bijvoorbeeld kasten, speelschermen, matten of tape. Dat zorgt voor duidelijkheid en concentratie. Er is ruimte voor rustig en meer actief spel, voor individueel spel en spelen in kleine groepjes en om met z'n allen te zingen. Elk kind heeft iets eigs in de ruimte, zoals een eigen vakje, kapstok, stoel of foto.

De verdeling van de speelhoeken en -ruimtes past bij de leeftijdsgroep van de kinderen. Ook de toiletruimtes bieden de mate van privacy en zelfstandigheid die bij de leeftijd past.

Inrichting van de hoeken en plekken

We zoeken, soms samen met de kinderen, naar gevarieerde materialen voor in de speelruimtes. Alle kinderen kunnen in de hoeken iets van hun niveau vinden en hebben voldoende keuze. Kinderen kunnen naast of met elkaar bezig zijn met voldoende materialen. Het materiaal wordt regelmatig aangevuld en afgewisseld. Verder zijn er in elke groep materialen en illustraties te vinden waarop verschillende culturen en rollen zichtbaar zijn. Daarnaast liggen er veilige echte materialen die passen bij de leeftijd – zoals pollepels, mutsen of een vaatdoekje – en open materiaal waar kinderen zelf betekenis aan kunnen geven zoals dozen, takken of lege melkpakken. Veilige echte en open materialen bieden extra kansen voor verdiepend spel.

Geordend materiaal

De materialen zijn overzichtelijk geplaatst en zo nodig gelabeld. Die ordening helpt onszelf, maar is ook belangrijk voor het spel van kinderen. Ze kunnen het materiaal vinden en gemakkelijk opbergen. Ook voor ouders is het handig om snel een goed overzicht te hebben. Soms bewaren kinderen gemaakte spullen een tijdje, bijvoorbeeld om er de volgende keer mee verder te gaan of om iets tentoon te stellen. Ook daar reserveren we een plek voor.

Buitenruimte

We streven naar een uitnodigende buitenspeelplaats. Buiten hebben kinderen andere spelmogelijkheden en ze doen er belangrijke ervaringen op. We leggen de nadruk op bewegen en motoriek. Buiten kunnen kinderen rennen, met de bal spelen, fietsen, met zand spelen en van alles in de natuur ontdekken. Ook buiten is er een zichtbare verdeling van de ruimte. We zorgen voor een veilige, gevarieerde ondergrond die past bij het spel – bijvoorbeeld gras, steen, zand of een ondergrond met een klein niveauverschil. Ook zorgen we voor gevarieerde buitenmaterialen die gemakkelijk te vinden en op te ruimen zijn. Elke dag willen we buiten zijn.

Duidelijkheid voor ieder kind

Een rijke uitdagende omgeving houdt in dat de indeling ook geschikt is voor kinderen die aan het wennen zijn of het Nederlands nog moeten leren. De indeling spreekt daarom grotendeels voor zich – zonder dat er mondelinge uitleg nodig is. Kinderen kunnen rustig en geconcentreerd spelen. Dankzij labels begrijpen ze waar de hoeken voor staan en wat er in de hoeken te vinden is. Er is voldoende spelmateriaal dat kinderen zonder woorden kunnen gebruiken, en speelgoed dat makkelijk uit te leggen is door iets voor te doen. Vanuit ons programma passen we de speelhoeken regelmatig aan, zodat ze passen bij de thema's of het spel. Bijvoorbeeld met andere materialen in de huishoek, andere puzzels, boeken of auto's.

Met ruimte voor initiatief.

In dit hoofdstuk: een vast maar flexibel dagritme, overgangen in het dagritme, belangrijke onderdelen in het dagritme, een begrijpelijke dagindeling voor ieder kind.

Een vast maar flexibel dagritme

Een dagritme of dagindeling is een vaste volgorde van dagelijkse gebeurtenissen. De dag is ingedeeld in herkenbare periodes met vaste onderdelen. Maar het dagritme is ook flexibel: wat de kinderen doen, staat niet tot in detail vast. Elke dag hebben ze bijvoorbeeld de ruimte om vrij te spelen. Het vrij spelen wordt afgewisseld met begeleide of geleide activiteiten/spelimpulsen. Bij vrij spelen ligt het initiatief geheel bij het kind, bij een begeleide activiteit/spelimpuls doen pedagogisch medewerkers met het kind mee, en bij geleide activiteiten/spelimpulsen ligt het initiatief bij ons. Met het dagritme zorgen we voor een balans tussen herhalen en nieuwe ervaringen opdoen. Bij de geleide activiteiten letten we op een goede afwisseling tussen de ontwikkelingsgebieden. En we blijven kinderen de ruimte bieden voor eigen initiatieven.

Onze globale dagindeling ziet er zo uit:

08.30 - 8.45 uur

Ontvangst ouders en kinderen

08.45 - 9.30 uur

Vrij spel begeleid door pedagogisch professionals

09.30 - 10.00 uur

Fruitmoment in grote ochtendkring vervolgd door verschoonmoment

10.00 - 11.30 uur

Vrij spel binnen of buiten en VE impuls vanuit themaplanning

11.30 - 12.00 uur

Gezamenlijk eetmoment

12.00 - 12.30 uur

Afsluitende impuls

12.15 - 12.30 uur

Ophaalmoment kinderen

Overgangen in het dagritme

Overgangen van het ene naar het andere onderdeel zijn snel prikkelrijk voor kinderen. Om overgangen soepel te laten verlopen, gebruiken we aantrekkelijke rituelen. Daardoor blijven de kinderen betrokken bezig en behouden de pedagogisch professionals het overzicht. Elke overgang vraagt een eigen ritueel en vorm van samenwerken.

Belangrijke onderdelen in het dagritme

De hele dag zijn er kansen om met kinderen in gesprek te gaan, met ze te spelen, samen te genieten en de ontwikkeling te ondersteunen en stimuleren. Vaak doen ontwikkelkansen zich spontaan voor. Die kansen grijpen we terwijl we naar de kinderen kijken, aansluiten bij hun spel en met ze praten. We creëren ook zelf kansen door bewust activiteiten of spelimpulsen aan te bieden. Natuurlijk blijven we ook tijdens die geplande momenten goed kijken, aansluiten en praten met de kinderen. Op die manier doen zich ontwikkelkansen voor tijdens alle onderdelen van ons dagritme. Hieronder volgt een korte uitleg over de belangrijkste onderdelen.

Vrij spel

Tijdens vrij spel kiezen de kinderen zelf waarmee, waar en met wie ze aan de slag gaan. Waar nodig verhogen de pedagogisch professionals de betrokkenheid, lokken ze een volgende ontwikkelingsstap uit, of helpen ze bij het kiezen. Gedurende de ochtend en middag is er genoeg ruimte om vrij te spelen.

Grote groep

De term 'grote groep' staat voor de momenten dat onze pedagogisch professionals samen met alle kinderen bewust gezamenlijkheid creëren. Bijvoorbeeld door samen te zingen, verhalen te vertellen, feestjes te vieren of rituelen uit te voeren. Daardoor groeit het gevoel dat we een groep zijn, bij elkaar horen en van elkaars gezelschap genieten. Tijdens de gezamenlijke activiteit blijft er ruimte voor eigen initiatieven van kinderen. Elke dag is er een moment voor de 'grote groep'.

Kleine groep

De term 'kleine groep' staat voor de momenten dat onze pedagogisch professionals bewust met een kleine groep kinderen een activiteit doen, een spelimpuls uitlokken of samenwerken. Tijdens een kleine groepsactiviteit is er veel ruimte om in te gaan op initiatieven van kinderen en om die met elkaar te delen. Pedagogisch professionals stellen de kleine groepjes regelmatig doelgericht samen. Een groepje bestaat dan bijvoorbeeld uit de oudste of de jongste kinderen, of uit kinderen die aan de slag gaan met taalontwikkeling. Soms doen alle kinderen dezelfde activiteit, in wisselende kleine groepjes. In de 'kleine groep' is er veel ruimte voor uitwisseling en aandacht voor alle kinderen. Elke dag zijn er kleine groepen waarin kinderen spelen en ontdekken. Als het mogelijk is, komen VE-peuters minimaal één keer per dag aan de beurt – in ieder geval minimaal een paar keer per week.

Eten en drinken

Elke ochtend of middag zijn er groepsmomenten waarop de kinderen samen eten en drinken. De pedagogisch professionals zorgen voor een veilig, gezellig en rustig moment. We zien de eetmomenten als een belangrijke sociale activiteit en vinden sfeer en een gezellige aankleding belangrijk. De pedagogisch professionals laten kinderen kennismaken met een gevarieerd aanbod aan smaken en texturen. Dit doen zij ontwikkelingsadequaat en in overleg met ouders. Benieuwd naar ons voedingsbeleid? Dit ligt ter inzage op onze vestiging.

Verzorgingsmoment

Verzorgingsmomenten zijn regelmatig terugkerende momenten, vaak een-op-een. Pedagogisch professionals zorgen voor aandachtige, respectvolle en rustige momenten.

Buitenspelen

Bewegen en buiten zijn is heel belangrijk voor kinderen. Buiten kunnen ze veel ervaringen opdoen. Wij laten de kinderen elke dag buitenspelen.

Een begrijpelijke dagindeling voor ieder kind

Voorspelbaarheid is voor alle kinderen belangrijk, maar vooral voor kinderen die aan het wennen zijn of de Nederlandse taal nog niet goed begrijpen. Met een heldere dagindeling weten ze snel wat er wordt verwacht. Pedagogisch professionals maken de dagindeling begrijpelijk met weinig woorden. Ze gebruiken bijvoorbeeld rituelen, zoals liedjes zingen bij het naar buiten gaan, het opruimen of het begroeten. Daarnaast gebruiken ze dagritmekaarten met pictogrammen van de dagindeling.

Altijd in dialoog.

In dialoog zijn betekent dat er interactie is tussen pedagogisch professionals en kinderen – en tussen kinderen en volwassenen onderling. De pedagogische wetenschappen onderscheiden zes interactievaardigheden. Onze pedagogisch professionals zetten die vaardigheden dagelijks in, zodat kinderen zich veilig en op hun gemak voelen en zich bij ons kunnen ontwikkelen.

De zes interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit is reageren op wat kinderen willen, denken en voelen – door oog te hebben voor signalen, non-verbaal en verbaal, en door een kind aan te voelen. Het gaat over geborgenheid bieden, een vertrouwensrelatie aangaan en kinderen erbij laten horen in een positieve groepssfeer. Voorbeelden daarvan zijn luisteren, de aai over de bol, het oogcontact, de knipoog, interesse en nieuwsgierig zijn naar het kind. Ook gaat het bij sensitieve responsiviteit over aanmoedigen en bevestigen: kinderen de mogelijkheid geven om nieuwe dingen te ontdekken. Voorbeelden daarvan zijn belangstelling tonen, betrokken zijn bij wat het kind doet, steun bieden bij moeilijke momenten en enthousiasme van het kind delen.

Respect voor autonomie

Respect voor autonomie is kinderen de ruimte geven om zelfstandig te doen wat ze zelfstandig kunnen. Respect voor autonomie is ook: kinderen de kans geven vanuit eigen interesses bezig te zijn en keuzes te maken, zelf te experimenteren en ontdekkingen te doen. Als pedagogisch professionals lokken we ideeën en initiatieven uit, betrekken we kinderen bij het bepalen van regels en afspraken, en hebben we reële verwachtingen. Kinderen voelen het wanneer ze serieus worden genomen. Dan ontwikkelen ze eigenwaarde en kunnen ze zich betrokken voelen bij de groep, het spel en de activiteiten.

Structuur bieden en leidinggeven

Door structuur te bieden orden je de wereld om kinderen heen. Alle kinderen hebben daar behoefte aan. Structuur geeft ze het houvast dat ze nodig hebben om zelfstandig aan de slag gaan. Voorbeelden daarvan zijn een overzichtelijke speelleeromgeving, een begrijpelijke dagindeling, een beperkt aantal consequente en duidelijke regels die uitgelegd worden aan kinderen, voorspelbaar en duidelijk gedrag van pedagogisch professionals en thematisch werken. Structuur bieden en leidinggeven lijkt het tegenovergestelde van respect voor autonomie, maar ze vullen elkaar aan als ze in evenwicht zijn. Voor elke (leeftijds)groep en voor elk kind ligt dat evenwicht weer anders.

Ongewenst gedrag ombuigen naar gewenst gedrag

Hoe gaan we om met ongewenst gedrag? Kinderen willen zich geaccepteerd voelen zoals ze zijn. Inclusief hun emoties en belevingen, ook op momenten dat ze boos, druk of naar binnen gekeerd zijn. We gaan ervanuit dat het kind met zijn gedrag een bedoeling heeft, ook al is dat gedrag niet altijd effectief of gewenst. Allereerst proberen we daarom de intentie van kinderen te begrijpen. Er zijn veel redenen voor ongewenst gedrag, bijvoorbeeld niet weten dat iets niet mag, van slag zijn door een gebeurtenis, meer uitdaging nodig hebben of temperamentvol zijn. Het gedrag kan ook bij de ontwikkelingsfase horen. Het doel van ombuigen van ongewenst naar gewenst gedrag is dat het kind met (zelf)vertrouwen weer verder kan met het sturen van zijn eigen gedrag. Kinderen voelen zich ook veiliger als ze weten dat er iemand aanwezig is die ingrijpt als het even niet gaat, die ondersteunt of juist begrenst. Iemand bij wie ze kunnen checken of wat ze doen ook kan.

Er zijn veel manieren waarop pedagogisch professionals kunnen reageren op ongewenst gedrag: een non-verbale reactie geven, een grapje maken, kinderen positief herinneren aan een regel, gedrag benoemen dat gewenst is, ik-boodschappen geven over het gedrag van het kind, en soms ook negatief gedrag negeren en positief gedrag juist belonen.

Vijf stappen bij conflictoplossing

Soms hebben kinderen conflicten. Wij zien die als leermomenten voor de (sociale) ontwikkeling. Kinderen leren hun gevoel en mening te laten horen en zien. Ze leren zichzelf en de ander beter te begrijpen en oplossingen te zoeken. Daardoor leren ze sociale en morele regels. Bij een conflict zetten pedagogisch professionals vijf stappen:

1. Bij een probleem of conflict stoppen we, snel maar rustig, het ontoelaatbare gedrag. We benoemen de emoties die kinderen laten zien en geven ze zo nodig een handreiking om hun emoties op een toelaatbare manier te uiten (stoom afblazen/ruimte voor ontlading zonder dat andere kinderen zich onveilig voelen).
2. Bij kinderen die (nog) niet goed kunnen praten, vertellen we welke gebeurtenis en emoties we hebben gezien. Oudere kinderen vertellen zelf wat er is voorgevallen. We checken daarna of we het goed hebben verwoord of begrepen.
3. We geven als objectieve bemiddelaar bij jonge kinderen één of enkele compromisvoorstellen. Zo gauw kinderen het kunnen, dragen ze zelf mogelijke oplossingen aan.
4. We letten erop dat de gekozen oplossing naar tevredenheid van alle kinderen is (de beste oplossing) en we bedenken zoveel mogelijk samen hoe we die kunnen uitvoeren.
5. Daarna volgen we de kinderen een tijdje bij het spel om te zien of het compromis of de oplossing werkt.

Praten en uitleggen

Bij deze interactievaardigheid gaat het over de taal die pedagogisch professionals gebruiken als ze kinderen begeleiden én over de manier waarop we taalvaardigheid van kinderen stimuleren. Belangrijk bij praten en uitleggen is dat kinderen de ruimte krijgen voor echte (non-)verbale gesprekken, waarbij we het kind volgen en een rijke (non-)verbale omgeving zijn. Want kinderen leren taal door wat ze in hun omgeving horen.

Bij het praten en uitleggen sluiten we aan op de leeftijd, het ontwikkelingsniveau en de behoefte van kinderen. We passen ons tempo aan en bouwen onze uitleg logisch op, zodat kinderen de uitleg zo goed mogelijk begrijpen. Voor de kleinsten en voor anderstalige kinderen gebruiken we ter ondersteuning gebaren, mimiek, visualisaties (bijvoorbeeld dagritmekaarten), rituelen (bijvoorbeeld een vast liedje bij een overgangsmoment) en concrete materialen. Voor de wat oudere of meertalige kinderen gebruiken we steeds langere zinnen en meer gevarieerde woorden.

Contactinitiatieven

Alle kinderen zoeken regelmatig contact met (non-)verbale gedragingen. Die grote en kleine signalen vangen we zo vaak mogelijk op, zodat kinderen zelfvertrouwen en vertrouwen in anderen krijgen. Door kinderen vaker te zien, leren we hun contactinitiatieven kennen. Ook pedagogisch professionals nemen initiatieven tot contact. We vragen bijvoorbeeld aandacht voor een activiteit/spelimpuls of gebeurtenis, we betrekken de kinderen daarbij, of we beginnen gewoon een gezellig praatje.

Gesprekken

De balans tussen een-op-eengesprekken, kleine groepsgesprekken en gesprekken met de hele groep laten we aansluiten op de leeftijd. De onderlinge omgang is gebaseerd op plezier, aandacht, oprechte interesse, begrip, respect en duidelijkheid. Nederlands is de voertaal, maar in sommige werksituaties kan een pedagogisch professional een andere taal gebruiken in het belang van het kind. We creëren een positieve communicatieve sfeer door regelmatige beurtwisselingen – zowel een-op-een als in groepssituaties. Soms bouwen we gesprekken uit en doen we een beroep op het denkvermogen van kinderen. In een groepssituatie proberen we iedereen te betrekken bij wat er gebeurt. Wordt het gesprek afgesloten, dan laten we dat duidelijk weten. Ook kinderen geven (non-)verbaal aan wanneer het contact voor hen is afgelopen. Het is belangrijk voor kinderen dat wij dat zichtbaar opmerken.

Ontwikkeling stimuleren

De interactievaardigheid 'Ontwikkeling stimuleren' zetten we in tijdens allerlei situaties en activiteiten. Kinderen zijn van zichzelf al nieuwsgierige ontdekkers en onderzoekers, maar we stimuleren hun spelenderwijze ontwikkeling ook gericht. Daardoor kunnen ze extra stappen zetten en doen ze in alle ontwikkelingsgebieden ervaringen op, passend bij hun eigen tempo, interesses en mogelijkheden. In allerlei spelsituaties en activiteiten zien we volop didactische mogelijkheden. Per kind en per situatie kiezen we wat we doen: intenties en plannen van kinderen verwoorden of helpen uitvoeren, nieuwe materialen aanreiken bij een vertrouwd spel, een nieuw idee inbrengen bij een bestaand spel, open vragen stellen, samen oplossingen zoeken, indrukken verwerken, kinderen bij elkaar betrekken, meespelen, het spel voordoen, voorbeelden geven, instructie geven en nog veel meer. We helpen kinderen ook als ze iets nog niet helemaal alleen kunnen of durven. Kortom: we stimuleren de ontwikkeling op alle mogelijke manieren.

Voor kinderen met een VE-indicatie verplicht de wet ons om minimaal vier ontwikkelingsgebieden bewust aan te bieden. Vanuit onze visie, het pedagogisch kompas, doen we meer: alle ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en zijn even belangrijk. Hoe we deze ontwikkelingsgebieden stimuleren staat beschreven in bijlage 1. In dit hoofdstuk leggen we extra nadruk op de taalstimulering – als onderdeel van de interactievaardigheid ‘Ontwikkeling stimuleren’. Want alle kinderen hebben taal nodig om stappen te kunnen zetten in alle andere ontwikkelingsgebieden.

Een kind moet zich veilig en op zijn gemak voelen, voordat de taalstimulering vanuit VE begint. Daarnaast moet het kind ontdekken dat praten leuk is. Is een kind nog niet gewend? Dan zoeken we vaak contact, al is het maar even. We gaan bijvoorbeeld in op wat we denken dat het kind bedoelt, we spelen non-verbale vraag- en antwoordspelletjes of we laten gezellige praat situaties met andere kinderen zien. Is een kind gewend? Dan start de actieve taalverwerving. We zorgen voor ruimte om te oefenen en een goed taalaanbod.

Ruimte om te oefenen: als kinderen taal horen, gaan ze zelf actief patronen zoeken en regels ontdekken. Ieder kind heeft een eigen aanpak. Het ene kind praat veel, het andere luistert meer. Het ene kind zoekt patronen in de taal, het andere let eerst op de klanken. We begeleiden kinderen tijdens hun spel en de gebruikelijke activiteiten. In die situaties pikken ze nieuwe woorden op en leren ze betekenissen te begrijpen. In gesprek met kinderen die het Nederlands nog moeten leren, leggen we altijd de nadruk op wat het kind bedoelt, oftewel wat het ons wil zeggen. We corrigeren het oefen-taalgebruik niet, maar geven wel in correcte zinnen antwoord. Zo kan het kind als vanzelf weer verder oefenen en blijft het plezier van het contact voorop staan.

Taalaanbod: we onderscheiden vier fasen vanaf het moment dat het kind zich op zijn gemak voelt en praten als leuk ervaart. Wentaal, redzaamheidstaal, omgangstaal en leertaal. De woordenschat ontwikkelt zich door de fasen heen. In alle fasen is goede (non-)verbale interactie belangrijk, maar in iedere fase hebben kinderen andere (non-)verbale behoeften.

Eerste fase, wentaal: het begrijpen van de Nederlandse taal komt op gang, maar het kind spreekt het nog niet. In de wenfase bieden we een goed passend taalaanbod, zodat het begrip van het kind kan groeien. Dat doen we bijvoorbeeld door taal aan bewegen te koppelen, door steeds dezelfde zin te gebruiken als er een vast ritueel begint, en door vooral met de eerste basiswoorden te spreken. De nadruk ligt op woorden die het kind nodig heeft om zich snel op zijn gemak te voelen. In deze fase lokken we het kind niet bewust uit om al Nederlands te spreken.

Tweede fase, redzaamheidstaal: het kind begrijpt het Nederlands redelijk en het spreken is op gang gekomen. De kinderen kunnen alledaagse voorwerpen en hun eigen behoeften eenvoudig benoemen. In deze fase blijft een goed passend taalaanbod het belangrijkste. Woorden blijven zoveel mogelijk gekoppeld aan dagelijkse situaties. Daarnaast proberen we het kind uit te lokken om actief wat Nederlands te spreken. We proberen kinderen zich zekerder te laten voelen in hun initiatieven tot Nederlandstalig contact.

Derde fase, omgangstaal: het kind spreekt al redelijk Nederlands. Het gebruikt korte zinnen en kan gebeurtenissen in het heden en nabije verleden benoemen. In deze fase voeren we kleine gesprekjes. Daarin verrijken we het taalgebruik van het kind met ons taalaanbod. In deze en de volgende fase beginnen de kinderen regelmatig zelf met de interactie in het Nederlands. Bij de woordenschat letten we op de woorden die nodig zijn om mee te doen in de groep.

Vierde fase, leertaal: het kind kan praten over dingen die niet op het moment zelf aanwezig zijn, kan een verhaaltje bedenken, kan verbanden beschrijven en zich verplaatsen in de gedachten of gevoelens van een ander. Kinderen hebben in deze fase behoefte aan verbreding en verdieping van de woordenschat. Veel peuters die het Nederlands als tweede taal leren, bereiken de vierde fase in het Nederlands niet voordat ze naar school gaan.

Wij maken voor het uitbreiden van de woordenschat gebruik van:

We bieden een gerichte begeleiding voor de NT-2 kinderen om de eerste 50 woorden bij de absolute beginners en de eerste 200 woorden bij de beginners in de Nederlandse taal te leren. Dit zodat de kinderen zelfredzaam worden in de groep en kunnen communiceren met hun groepsgenoten en volwassenen. Wij gebruiken praatplaten die in de ruimte hangen met de eerste 200 woorden er op. Ook zijn de woorden te vinden in ons spel en materiaal aanbod in de groep.

Elk VE-kind heeft een eigen NT2 woordlijst. We beginnen met de 1^e lijst met de eerste 50 woorden, de 2^e lijst zijn de 200 woorden, als de kinderen de eerste 200 woorden beheersen kunnen we doorgaan naar de 1000 woorden en voor de VEkinderen die een half jaar voorlopen bieden verdiepingswoorden aan.

Op deze formulieren registreren we hoe de taal ontwikkelt bij de kinderen en hoe hoog de betrokkenheid is bij de activiteit. Hier schrijven we ook op of de activiteit herhaalt moet worden, vereenvoudigd moet worden of dat we een volgend spelimpuls gaan toevoegen.

Bij de Pauwen werken wij met nieuwe formulieren waarin het groepsplan en de themaplanning zijn gecombineerd. In deze formulieren staan er elke week 5 woorden centraal die te maken hebben met het thema. Deze 5 woorden zijn ook terug te vinden in de ruimte, door het als voorwerp aanwezig te hebben of door gebruik te maken van een afbeelding. Deze 5 woorden worden in het themaboekje naar ouders gecommuniceerd zodat ouders hier thuis op door kunnen gaan en zodat deze woorden dus regelmatig herhaald worden.

Begeleiden van onderlinge interacties

Met deze interactievaardigheid sluiten we het hoofdstuk af. Als pedagogisch professionals begeleiden we de onderlinge interacties van kinderen en het groepsproces. Dat doen we met begrip, respect, interesse en duidelijkheid. Kinderen leren volop van elkaar, ze vullen elkaar aan en ze hebben plezier in samenzijn en erbij horen. We zetten ons in voor een groepssfeer waarbij ieder kind zichzelf kan zijn en mee kan doen. We praten over diverse onderwerpen en we zijn nieuwsgierig naar verschillende ideeën en meningen. Verder creëren we gezamenlijkheid door bijvoorbeeld feestjes te vieren, rituelen uit te voeren, (groeps)herinneringen te koesteren met foto's en verhalen, vriendschappen te zien en te waarderen. Zelf laten we goed voorbeeldgedrag zien. Waar het kan, laten we kinderen meedenken en beslissen. Door kinderen vaak te laten werken in kleine groepen (bijvoorbeeld bij activiteiten, eten en drinken), geven we kinderen de kans om elkaar goed te leren kennen.

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

In dit hoofdstuk: extra aspecten van het pedagogisch beleid, conform de eisen in de Wet Kinderopvang en het Besluit basisvoorwaarden voorschoolse educatie.

Activiteiten waarbij de stamgroep of de stamgroepruimte verlaten wordt

Op onze vestiging verlaten de kinderen soms de stamgroep of de stamgroepruimte.

Op onze locatie verlaten de kinderen soms de stamgroep.

De eigen stamgroep is voor kinderen een veilige basis. Vanuit veiligheid en vertrouwen willen kinderen hun wereld vergroten en ervaren wat er achter de vertrouwde deur gebeurt. Door soms de stamgroep of de stamgroepruimte te verlaten, krijgen kinderen meer ruimte om op ontdekkingstocht te gaan of te spelen met andere kinderen.

Bij de volgende (spel)activiteiten verlaten de kinderen de stamgroep:

- Bij gezamenlijke activiteiten/ voorstellingen van school
- Bij bezoek aan de schoolbieb
- Voor uitstapjes rondom de locatie
- Spelen op het grote schoolplein

Als kinderen de stamgroep verlaten, dan is dat als volgt geregeld:

- Kinderen zijn altijd in het bijzijn van een VE- gekwalificeerd pedagogisch professional
- Kinderen lopen 2 aan 2 en wordt er eventueel gebruik gemaakt van de bolderkar
- De kindgegevens zijn altijd binnen handbereik
- We informeren ouders hiervan via het Ouderportaal KidsKonnnect

Activiteiten buiten de eigen stamgroep zijn er binnen het SPIL en buiten in de omgeving. Denk hierbij aan gezamenlijke thema openingen, Sinterklaas in de aula/ gymzaal of een herfst-/ lente wandeling in het park. Dit altijd onder de begeleiding van de vaste pm-ers.

Ouders worden de dag van het uitstapje altijd nog geïnformeerd als er een uitje staat gepland. Ouders vinden het fijn om te weten als hun kinderen op uitstapje gaan. Daarnaast ondertekenen ouders een toestemmingsformulier voor uitstapjes bij de intake, als ze hier akkoord voor geven.

Kinderen van 3 jaar en ouder gaan zo nu en dan sfeer proeven in de kleuterklassen, sluiten aan bij een activiteit of vrij spel. Daarnaast maken we gebruik van thema openingen en afsluitingen om de samenwerking verder op te zoeken en de doorgaande lijn te verdiepen.

Extra opvang afnemen

Ouders hebben bij ons de mogelijkheid voor het afnemen van extra opvang.

Kinderen komen meestal op vaste dagen naar de dagopvang. Dat is belangrijk voor de stabiliteit van de groepen, het veilige en vertrouwde gevoel van de kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit. Soms kan het voorkomen dat ouders extra opvang nodig hebben. Het toekennen van extra opvang is afhankelijk van hoeveel plaats er is op de groep. Extra opvang vraagt een ouder aan via het ouderportaal.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Volgens de Wet Kinderopvang moet er per vestiging vijftig uur per jaar beschikbaar zijn voor pedagogisch beleid en tien uur per fte voor coaching. De pedagogisch beleidsuren zijn bestemd voor de totstandkoming en uitvoering van beleidsvoornemens (zie pedagogische kwaliteit, onze focus voor dit jaar). De coachinguren worden ingezet om pedagogisch professionals te coachen bij hun werkzaamheden.

Het wettelijk kader voorschoolse educatie vraagt een extra inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers. Het betreft tien uur per VE-geïndiceerd kind. Die uren worden direct ingezet op de vestiging, voor coaching van medewerkers of voor pedagogische of VE-beleidsontwikkeling.

Bovenstaande uren hebben we als volgt verdeeld, waarbij alle medewerkers (inclusief flexmedewerkers en invallers) minimaal eenmaal per jaar coaching ontvangen. De uren zijn vastgesteld op peildatum 1 januari.

Vormgeving pedagogische beleidsvoornemens	50 uur per jaar voor de beleidsmedewerker/ vestigingsmanager
Vormgeving coaching van medewerkers	De coaching van de medewerkers op basis van de wet IKK wordt gedaan door de pedagogisch coach voor 42 uur per jaar voor de gehele locatie. Dit komt uit op 1 uur per week. De vormgeving van coaching ziet er als volgt uit: - Samen opstellen en evalueren van pedagogische doelen - Coaching on the job - Uitvoeren PiB/Pedagogisch scan

	- 6 wekelijkse evaluatie pedagogische doelen/focuspunten (APE model) - 6 wekelijkse overleg PC – VM - Aansluiten bij overleggen, kind besprekingen. - Pedagogisch medewerkers denkvragen stellen en daardoor inspireren, ondersteunen op de groepen en bij ouderbetrokkenheid
Vormgeving van de verhoging kwaliteit van de voorschoolse educatie	Aantal kinderen op peildatum 01 januari 2025; 11 kinderen. De pedagogisch coach is tevens de VE coach, zij komt voor 110 uur per jaar voor VE coaching (40 weken). Dit komt uit op 2,75 uur per week . De vormgeving van verhoging kwaliteit VE ziet er als volgt uit: - Uitvoeren PiB/pedagogische scan - Samen opstellen en evalueren van pedagogische doelen m.b.t. VE aanbod (themaplanning, ontwikkelingsstimulering, beredeneerd aanbod, rijke uitdagende omgeving, activiteiten aanbod). - 6 wekelijks evalueren van de pedagogische doelen/ focuspunten en kwaliteit VE aanbod (tijdens groepsoverleg) (APE model) - Coaching on the job. - 6 wekelijks overleg PC-VM omtrent pedagogische doelen/focuspunten - Samen met medewerkers waarborgen van uitvoering themaplanning en het vormgeven van themaplanning. - Pedagogisch professionals denkvragen stellen en daardoor inspireren, ondersteunen op de groepen en ondersteunen bij ouderbetrokkenheid. - Aansluiten bij overleggen (bespreken van de pedagogische doelen/focuspunten) en/of kind besprekingen. - Samen met VE-coördinator en locatiemanager waarborgen van VE-aanbod en evalueren.

Coaches verdelen hun uren over bijvoorbeeld werkoverleg, kind-besprekingen, inspiratiebijeenkomsten, samen formuleren van pedagogische doelen, evaluatie van pedagogische doelen en coaching on the job met teams. Coaches en managers streven gezamenlijk naar een zo efficiënt mogelijk inzet.

VE-opleidingsplan en coachingsplan

Pedagogisch professionals moeten hun VE-kennis en -vaardigheden jaarlijks onderhouden. We stellen ieder jaar een opleidingsplan en coachingplan op en voeren

dat uit. Na afloop evalueren we het plan, de uitvoering en de behaalde doelstellingen. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- Werken met programma's voor voorschoolse educatie.
- De ontwikkeling stimuleren van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De ontwikkeling volgen van peuters en het aanbod van voorschoolse educatie daarop afstemmen.
- Ouders betrekken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen.
- De voorschoolse educatie inhoudelijk laten aansluiten op de vroegschoolse educatie vanaf 4 jaar én zorgdragen voor een zorgvuldige overgang van voorschoolse naar vroegschoolse educatie.

960 VE-uren verdelen in de periode van 2½ tot 4 jaar

Onderstaande tabellen laten zien hoe we de 960 VE-uren op onze vestiging verdelen over de dagen en weken. Het VE-aanbod omvat niet meer dan 6 uur per dag.

Op onze peuterwerkgroep(en) hebben wij op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag een VE-aanbod. Een peuter met VE-indicatie neemt deel aan het VE-aanbod op de volgende manier:

Aantal weken per jaar dat het kind een VE-aanbod wordt aangeboden	Tijdstip waarop het VE-aanbod aan het kind wordt aangeboden	Aantal dagen per week dat het kind met een VE-indicatie minimaal het VE-aanbod bij ons volgt	Aantal uren VE-aanbod per week dat een kind met VE indicatie minimaal bij ons volgt
40 weken	08:30 – 12:30	4 dagen	16

Ons VE-programma

Het VE-programma geeft ons inspiratie en houvast bij het vormgeven van ons VE-beleid. We gebruiken het programma om de ontwikkeling van kinderen gestructureerd en samenhangend te stimuleren.

Onze locatie werkt met: Peuterplein

Onze Spilpartner Basisschool Reigerlaan werkt met YPC, hier is ook een peuter/kleuterprogramma van IEYC. We proberen 1x per jaar een gezamenlijk thema te doen hierin. Maar we kijken hierin altijd wat passend is voor de groep. Voor zover het kan sluiten we zo veel mogelijk aan bij school met de thema's vanuit Peuterplein.

Korte beschrijving van het programma

Peuterplein is een methodiek die zich richt op de ontwikkeling van jonge kinderen in de peuteropvang, met een focus op de brede ontwikkeling van het kind. De methode is gebaseerd op de principes van Vroege Educatie (VE) en ondersteunt peuters in hun taal-, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling. Door middel van thematisch onderwijs worden kinderen gestimuleerd om actief deel te nemen aan activiteiten die hun nieuwsgierigheid, creativiteit en zelfredzaamheid bevorderen. De methode biedt een gestructureerde, maar flexibele benadering waarbij de individuele behoeften van ieder kind centraal staan. Het bevorderen van een rijke leeromgeving, waarin de peuters samen kunnen spelen, ontdekken en leren, is een kernpunt van Peuterplein.

Korte beschrijving van de methode

Peuterplein is een gestructureerd programma dat zich richt op de brede ontwikkeling van peuters, met speciale aandacht voor taal, sociaal-emotionele vaardigheden, en motorische ontwikkeling. Het programma maakt gebruik van thema's die aansluiten bij de leefwereld van het kind, waardoor het leren natuurlijk en betekenisvol is. Enkele voorbeelden van activiteiten en benaderingen binnen het Peuterplein-programma zijn:

- Boekjes lezen met de kinderen.
- Samen liedjes zingen; tijdens ieder overgangsmoment
- Spelletjes als; ik zie ik zie wat jij niet ziet.
- Een toren bouwen (motoriek) en vervolgens de blokken die op elkaar staan tellen.
- In de kring tellen we hoeveel kinderen er zijn, hoeveel medewerkers er zijn.
- Tijdens het tafeldekken vragen hoeveel borden er nu op tafel liggen? Hier kan je dan op doorvragen door bijvoorbeeld ook te vragen hoeveel messen er liggen? Zijn dit er dan evenveel of niet? Etc.
- Tikkertje spelen
- Dansen op muziek
- Verven/ tekenen/ knippen/ plakken
- Klim en klauteractiviteiten etc.

Om kinderen met en zonder een VE-indicatie voldoende de gelegenheid te geven elkaar te ontmoeten en taalstimulering te bevorderen, sluiten wij aan bij gezamenlijke vieringen op school en spelen we regelmatig samen buiten. Daarnaast zoeken de peuters van de Kwartelstraat, indien mogelijk, de peuters van de Reigerlaan op, en vice versa.

Bij deze interacties wordt altijd rekening gehouden met het welbevinden van de kinderen. Het is van belang dat we voortdurend evalueren of deze ontmoetingen daadwerkelijk een meerwaarde bieden voor de kinderen op dat moment.

Specifieke VE-eisen in onze gemeente

[Subsidieregeling Voorschoolse educatie, pedagogisch beleidsmedewerker en bovenformatieve inzet in de voorschoolse educatie | Lokale wet- en regelgeving](#)

Eisen voor Voorschoolse Educatie (VE) volgens de Gemeente

De voorschool dient te voldoen aan de volgende extra eisen, zoals vastgelegd door de gemeente:

1. Vastgestelde momenten voor VE Peuteropvang

De voorschool verzorgt VE peuteropvang op vaste momenten, waarbij kinderen vanaf 2¼ jaar in een horizontale groepssamenstelling deelnemen.

2. Omvang van het VE-aanbod

- Voor niet-geïndiceerde peuters: 8 uur per week gedurende maximaal 40 schoolweken, verdeeld over minimaal twee dagen per week en maximaal zes uur per dag.
- Voor geïndiceerde peuters: 16 uur per week, verdeeld over minimaal drie dagen per week en maximaal zes uur per dag.

3. Afgestemd Kindvolgsysteem

De voorschool hanteert een kindvolgsysteem dat is afgestemd op het leerlingvolgsysteem van de basisschoolpartner.

4. Individueel gerichte activiteiten

Er worden beredeneerd aantoonbaar gerichte activiteiten aangeboden die zijn afgestemd op de vier ontwikkelingsdomeinen (sociaal-emotioneel, taal, rekenen, motoriek) zoals beschreven door SLO.

5. Groepsniveau gerichte activiteiten

Er worden beredeneerd aantoonbaar gerichte activiteiten aangeboden op groepsniveau, waarbij de vier ontwikkelingsdomeinen (sociaal-emotioneel, taal, rekenen, motoriek) worden bevorderd.

6. Integratie van peuters met en zonder indicatie

Het pedagogisch plan beschrijft concreet de wijze waarop integratie van peuters met en zonder indicatie wordt bevorderd, met nadruk op samen leren en spelen. De voorschool handelt conform deze beschreven wijze.

7. Ouderbeleidsplan

Er is een actueel integraal ouderbeleidsplan voor de voorschool en vroegschool. Indien een school niet voldoet, dient de voorschool aan te tonen voldoende inzet te plegen om tot dit plan te komen.

8. Pedagogisch beleid en planning

De voorschool heeft schriftelijk vastgelegd hoe pedagogisch medewerkers omgaan

met de voorbereidings- en evaluatietijd en handelt volgens een planmatige aanpak gericht op verbetering van de pedagogisch-didactische benadering.

9. **Verantwoordelijkheid voor de doorgaande lijn**

Het onderwijs fungeert als de eerst verantwoordelijke voor de pedagogisch-didactische doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool en biedt SPIL-brede ondersteuning. Dit wordt gekarakteriseerd door 'één kind, één plan', een jaarplan SPIL en een VE-verbeterplan.

Samenwerking en Samenwerkingsdocumenten

- Er is een vastgelegde samenwerking met een SPILcentrum of basisschool, aantoonbaar via bovengenoemde plannen. Indien een school niet voldoet, dient de voorschool voldoende inzet te tonen om tot samenwerking te komen.

- **Standalone voorschool:**

Een standalone voorschool heeft een samenwerkingsovereenkomst met één of meerdere scholen voor minimaal 50% van de instromende kinderen. De samenwerking moet minimaal de volgende zaken beschrijven:

- De wijze waarop het VE-programma, het kindvolgsysteem en het VE-beleid op elkaar aansluiten.
- De wijze waarop een 'warme' overdracht wordt gerealiseerd.
- De wijze waarop tussentijdse terugkoppeling plaatsvindt.
- De wijze waarop de kwaliteitsmanager deelneemt aan specifiek zorgoverleg.
- De frequentie en wijze van evaluatie van de samenwerking.
- De wijze waarop aandachtspunten uit inspecties worden afgestemd.

Bijlage 1.

De ontwikkelingsgebieden op een rij

Bij Wij zijn JONG willen we kinderen brede ervaringen op laten doen, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot creatieve denkers en doeners. Die ontwikkeling is voortdurend aan de gang. En alle stappen die de kinderen zetten, doen ertoe voor ons. Lees de voorbeelden per ontwikkelingsgebied en zie de kinderen groeien – van 0 tot en met 12 jaar en ouder.

De acht ontwikkelingsgebieden:

1. **De sociale en emotionele ontwikkeling.** Van goed in je vel zitten, je veilig voelen en welbevinden naar vertrouwen hebben in jezelf en anderen, samenzijn, samen spelen, belangstelling hebben voor elkaar, samen genieten, samen delen, keuzes maken, plannetjes maken en terugkijken, troosten en getroost worden, samen vieren, samen regels maken, afspraken nakomen, onenigheid oplossen, opkomen voor jezelf en de ander, je identiteit vormen door vergelijking, verantwoordelijkheid voor elkaar dragen, participeren, anderen accepteren en met anderen omgaan, competitie, genieten van elkaar, samenwerken, etc.
2. **De motorische ontwikkeling.** De grote en de kleine motoriek. Van het pakken van je voetje naar om kunnen draaien, kruipen, lopen, balanceren, de bal rollen, strepen zetten met de kwast, een autootje laten rijden, een trein vastmaken, lopen over een streep, fietsen, dansen, schrijven, fluiten, voetballen, turnen, bouwen met fijne materialen, etc. Bij het stimuleren van de grote motoriek bieden we veel bewegingsruimte in de verschillende speelhoeken van de binnen- en buitenruimte. Ook bieden we bewust activiteiten aan die beweging uitlokken. Bij de kleine motoriek hebben we aandacht voor ervaringen als: jezelf of de pop aan-en uit kleden, knopen en ritsen van jezelf of verkleedkleden open en dichtdoen, veters strikken, puzzelen met kleine en grote blokken, bouwen met losse en verbindende blokken, manipuleren met dieren en auto's, scheuren, knippen, vouwen en tekenen.
3. **Taal en communicatie/taalvaardigheid.** Van horen, huilen, kijken en brabbelen, naar luisteren, praten, een gesprek voeren, rijmen, lezen, schrijven, gedichtjes maken, verhalen bedenken en informatie tot je nemen. Taal is een middel om uit te drukken en met anderen te delen wat je ervaart, voelt, denkt of wilt. Taal omvat spraak, dus het beheersen van klanken. Bij passieve taal gaat het om het vlot verstaan van dialogen, opdrachten, liedjes, verhalen, toneelstukjes en filmpjes.
4. **Rekenprikkel.** Van 'daar pas ik wel tussen' naar meten van de hoogte, breedte en diepte. Van rekening houden met één eigenschap tegelijk naar rekening houden met meer eigenschappen. Van willekeurig tellen van de getallen 1, 2, 7, 5, 10 naar het uitrekenen van $4 \times 12 = 48$. Van drie blokken op elkaar zetten naar werken vanuit een bouwtekening tot er een kasteel staat. Van verschil voelen tussen zacht, hard, nat, droog, licht en zwaar naar

onderscheid maken tussen kleuren, vormen, structuren, hoeveelheden, etc. We grijpen ontwikkelkansen die zich voordoen bij praktische zaken en spelsituaties zoals, opruimen van speelgoed en het tafeldekken. We bieden een speelruimte en activiteiten aan die uitnodigen om eigenschappen van voorwerpen te onderzoeken (groot-klein, zwaar-licht, dik-dun, lang-kort, hoog-laag) en patronen te ontdekken, we zingen liedjes en versjes waarin maat en ritme worden ervaren en getalsnamen voorkomen, we bieden materialen aan waarbij kinderen kunnen meten en sorteren en we lokken rollenspel uit waarbij kinderen o.a. leren omgaan met (en imiteren van) kopen, verkopen en betalen.

5. **Muzikale en beeldende expressie.** Van geluiden horen, muziek luisteren, beelden en bewegingen zien en maken naar zingen, dansen, tekenen, schilderen, kleien, kleuren, structuren zien, composities maken, etc.
6. **Morele ontwikkeling en begrijpen van de sociale wereld.** Van voelen dat we van je houden en dat je erbij hoort naar voelen en weten dat je wordt gewaardeerd, nadenken over wat wel en niet mag en waarom, nadenken over wat een 'goed' mens is, nadenken over de verschillen tussen mensen, respecteren van anderen, etc.
7. **Verstandelijke ontwikkeling/denkontwikkeling.** Van doen, ervaren en ontdekken naar steeds meer concrete kennis van de mens en de wereld om je heen, abstracte begrippen, filosofische wijsheden, begrijpen van de fysische wereld – van zandkorrel tot sterrenstelsel – en de levende natuur, begrijpen hoe voorwerpen zich gedragen in allerlei situaties en combinaties met elkaar (bijvoorbeeld het effect van water op papier), de effecten van handelingen op objecten kunnen voorspellen (bijvoorbeeld hoe de bal gaat rollen), vertrouwd raken met allerlei technische en digitale middelen en -toepassingen etc.
8. **Zelfsturing en ondernemingszin.** Van willekeurig exploreren naar bewust voor je spel kiezen. Van weten wat je wilt naar initiatief nemen en stappen zetten om je doel te bereiken. Van met wilskracht iets oppakken, doelen stellen en keuzes maken naar scenario's voor acties verzinnen, afstand kunnen nemen en leren uit ervaring. Van leren omgaan met moeilijkheden en obstakels naar problemen oplossen.

Bijlage 2.

Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

De ingevulde formulieren uit deze bijlage zijn een integraal onderdeel van dit pedagogisch werkplan.

- Formulier overzicht beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers
- Formulier akkoordverklaring opvang in een 2^e stamgroep in de dagopvang
- Formulier mentorschap (of digitaal via Konnect)
- [Formulier themaplanning VE](#)
- [Formulier evaluatie themaplanning VE](#)
- Formulier beschrijving rollen pedagogisch beleidsadviseur, beleidsmedewerker en pedagogisch coach
- Formulier overzicht jaarlijkse coaching en opleiding
- Formulier adviesaanvraag OC pedagogisch werkplan

Bijlage 3. Begrippenlijst

VE

VE staat voor Voorschoolse Educatie en is onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid. Het doel is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand, ook wel 'doelgroepkinderen' genoemd, beter voor te bereiden op de basisschool.

LRK-nummer

Unieke registratienummer voor iedere kinderopvangvestiging. Dit nummer is opgenomen in het Landelijke Register Kinderopvang.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de groep.

Bijlage 4.

Gebruikte literatuur

Boonstra, M. & IJ. Jepma (2016). *Lerenderwijs. Samenwerken aan pedagogische kwaliteit in de kinderopvang*, Springer Media B.V.

Fukkink, R., redactie (2017). *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. BKK. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.

GGD GHOR Nederland & Nederlands Jeugdinstituut (Nji), *Veldinstrument observatie pedagogische praktijk kindercentra en peuterspeelzalen december, 2014* Utrecht.

Hoex, J., (2010). *Een solide basis voor positief jeugdbeleid*. Nederlands Jeugdinstituut.

ISSA, VBJK, Mutant (2016) *Europees kader voor kwaliteit (*Nederlandse samenvatting)* - European Quality Framework ECEC/ EQF.

Keulen, van, A., Leseman, P., Wanningen, K. & Kool, C. (2015). *Kwaliteitskader voor educatie van het jonge kind*. Nuvoorlater.nl

Keulen, A. van & E. Singer (2012), *Samen verschillend. Pedagogisch kader diversiteit in kindercentra 0-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Laevers, F., Silkens, K., & Declercq, B. (2020). *Ervaringsgericht werken in de voorschoolse kinderopvang*. Lannoo.

Laevers, F., Buyse, E., Daems, M. Declercq, B. (2016). *Welbevinden en Betrokkenheid als toetsstenen voor kwaliteit in de kinderopvang* (Uitgave kennisdossier kinderopvang BKK). Utrecht: BKK.

Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra (2017). *Bouwstenen voor een pedagogisch kwaliteitskader Kinderopvang*.

Leseman, P., Veen, A. redactie (2016). *Ontwikkeling van kinderen en relatie met kwaliteit voorschoolse instellingen. Resultaten uit het pre-COOL cohortonderzoek*. Kohnstamm Instituut.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2009). *De NCKO kwaliteitsmonitor*. SWP.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2012). *De kwaliteitsmonitor BSO*. SWP Amsterdam.

Riksen -Walraven, M. (2000). *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang*. Vossiuspers AUP, Amsterdam.

Schreuder, L., M. Boogaard, R. Fukkink & J. Hoex (2011), *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Singer, E., & De Haan, D. (2021)). *Speels, liefdevol en vakkundig*. SWP.

Singer, E. & L. Kleerekoper (2009), *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Elsevier gezondheidszorg, Maarssen.

Singer, E., Van Keulen, A., Saiz, A. B., & Roetman, A. (2012). *Samen verschillend*. Reed Business Education.

Strik, A., Schoemaker, J., (2018) *Interactievaardigheden. Een kindvolgende benadering*. Bon Stafleu van Loghum, Houten.

